

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Krameriusow

Císařské král. Wlastenské Nowiny.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Roku 1791.

Ro. 28.

W Sobotu

dne 9 Čermence.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Smíšené válečné zprávy.

Císařský Ruský Generál polní Kufowé wybogowali celé ležení, 8 děl a mnoho praporců; pak spjeli, kteráž vyššímu cíř. král. Wůdce z 30ti tisíců měr mauky pozůstávala, nad wogštěm w Walassich lež gakož y welikau zásobu prachu nepřátez

žijcým Panu Hrabeři Nitrowskému na den 18 čermena z Galače tuto zběžnau

zprávu zaslal; Generál Laytnant Rus- ruskow přegda Dunag s znamenitým

počtem lidu wálečného dne 15 čermena v Babady wyrazil na Turky, gichžto spolu s Tatary 25 tisíců býti mohlo, a šťastně je porazyl. Wůdcowé tohoto nepřátelského lidu byli, Chan Bachty

Giray, Serassyer Achmet Bassa, gim a zvláště z Tureckých hranic, po kterýchž

tří Bassi a pět Tatarských Sultánů. náš lid giž zhusta leží, po tu chwjli o

Wstřegajec nepřátele nechali po sobě na bogišti geden tisíc pět set zbitych mužů;

lům docela zkazyli. Rusů padlo welmi málo.

Tohoto tyhodně některé zprávy o nastawajecy wálce mezy Rakawským a

Tureckým dworem gsau drobet mjrněg- sší, než které sme předesse w známost

wwedli. Wsšak předce obsah gegich gest takowý, kterýž docela a k náležitému

pokogi nesměřuge. Giné ale zpráwy a zvláště z Tureckých hranic, po kterýchž

náš lid giž zhusta leží, po tu chwjli o zachowání pokoge pochybugi.

Nejhlawněgší zpráwy, genž se k

pořadí gařž takž nachylugi, gsau tyto: Sedna částka lidu válečného, kterýž skutečně na rychlost k hranicem táhl, došla poručení na cestě posečkati tak dlouho, dočudby se vmysl nepřátel nalezitě vyhledati nemohl. — Sami Minyřtrowé prostředkujících dworu při císařském shromáždění w to se wložili, že nepřátelé swůj wysoce nastrogený hlas slyšeli, ano pravdě podobnějši gest, že snad již Minyřtrowé y přimějí na delší čas obgednali. Ode dne 9 čerwna, na kterýžto den Páni Minyřtrowé, Hrabe Frantisek Esterházy a swobodný Pán z Herbertu, z Čistowa do Bukarestu odgeli, z těchto dwau mišť nepřítelé rychlí poslowé dobíhají; z těchto inuozů saudegi, že gednání o pokoj w Čistowě po tu chwíli přetrženo není.

Z Syrmie piše se nám na den 21 čerwna w tento smysl: Cožkoli již psáno bylo o tom, že naše wogsto na wssch stranách k hranicem táhne, to wsscho tak w pravdě gest, nebo toho strže nepřítel, aniž se k té neymenšší výmjince podvoliti nechťeli, zapotřebí bylo. Nyní se tyto okolostogičnosti malíčko změnily. První zpráva, žeby Turcy něco moudřejší smýšleli, přišla od zplnomocněného Minyřtra swobodného Pána z Herbertu. Dne 19 téhož obdržel od něho zprávu Pan polnj Maršalek Hrabe Wallis, w kteréž mu známo učinil, že Turcijský wystanec w Čistowě praveného cís. král. Minyřtra opět co nepřetržitě k novému gednání powolali, y geho ubezpečili, že wssemožnou péčí o to mijiťti, aby pak předce narownání k swému nálezitému konci přišlo. Gine

zprávy gestě dokládají, že neymyššho Wezyra vmysl v Sylistrye Dunag přestgiti a do Walach wtrhnauti nikdy nebyl. Než gařž Turcy mají vmysl, za to žádný státi nemůže; dosti gest na tom, když se tñm prozradili, že w oně straně proti našim takowau týlu wálečného lidu w hromadu stáhli, gegž proti Rusum, s kterýmiž dosawad w tuhém gsau nepřátelstwí, obrátiti mohli.

Podlé této tedy zprávy, kterauž náš cís. král. Minyřtr Panu polnjmu Maršalkowi zaslal, hned sly strážný regimentum, zvlášť k řem, genž podále na cestě gsau, s tñm poručením, aby čekajice na giny rozkaz, z swých mišť se nehýbali. Z té strany od Presspurku a Soproně (neb Dedenburku) gestě 14 regimentů pěchory a čtyři regimenty gízdny na rychlost k hranicem táhnauti měli. Co se wssak onoho wogsta tkne, gest to již do Bílého Bostela a dále dorazylo, to zůstane již wtěch mištech, kamž se bylo dostalo.

Tyto gsau tedy zprávy, kteréž nám neřakau naděgi k pokojí činí; naproti těm wssak směřují gine, a my ge podobně tuto w neymoženějši krátkosti položíme. — Wssacký wálečný příprawy, gařž nás list z Semelina ubezpečuje, na naši straně dosawad nepřestaly. Gest tomu dwa dni, co sem opět as 150 děl přivezeno bylo, a wssacká střelba zde pro potřebu schowána býti musy. Také Bělehrad dobře opatřen a osazen bude, a zařau přičinau opět tam děla zaměstli. Y v Sabače stawí se druhý most, tak aby naši bezpečný průchod mijiťti mohli. A což nám neymjce do očí padá, gest to, poněwadž se také již zde onde spírá

rálowé starověgi, Strže což snadně můžeme porozuměti, že w pravdě Turkům po tu chvíli není co věřiti.

Pozdnější list z Syrmie psaný na den 20 června tuto nám dává zprávu: Z Bukarastu listové praví, že Turci dosavad nevstupnj gsau, a gažkoli císařstj Minysrowé hledj Turecké výsance k jiným myšlénkám nakloniti, však že při nich ničeho vyříditi nemohau. Oni se zřetelně prohlásyli, kdyby toho nejménšho na štodu svého Sulatána měli postoupiti a k tomu přivoliti, že toho lid nepřigme, a oni že svým životem gisti negsau. — Časy v Tytlu již opět ozbrojeny gsau, a z částky vojska potřebnosti válečné shromážděni, tak aby na první zavolání své povinnosti konati mohli. Také k Flowemu Sadu (neb Neusaku) připlaulo mnoho prázdných lodj, gesto senem, owsem a mluhan naložené dolů odplynauti mají. Hladasťský regiment odtráhl do Orsowy. W Semelíně poslušawagijcy pontonjři opravowánjm a dělánjm lodj gsau neustále zaneprázdněni, a cožkoli gesto k lodním mostům gest zapotřebi, to se již wše na vozých naloženo nalezá.

Gily Kupec, kterýž w těchto dnech od Widjina sem přišel, wypravuje, že geden Bassa Tureckému wogstku, kterěž se w oné straně shromážděge, 17 tisíc čerstvého lidu na pomoc přivedl, a praví za gisto, že tento náhlec gest Otkarstý Bassa, muž ten kterýž ne tak pro své slavné činy, gaž gen podle rozprávky obecné vůbec znám gest. Tuto však zprávu my zde gen za panhau rozprávku držíme, kteráž bez pochyby

schwálně od Turků roztrávena byla, poněwadž oni geg za znamenitého hrdinu, kterýžby wssudy křesťanům hrozného strachu naháněl, dežegj, a gsau té naděge, že kamkoli přigde, wssudy swj. téžti musí.

Barlowický Metropolitá Pan Stratimirovič, již odgel do Bělehradu, kamž od Pana polního Maršalka Wallisa podle šrafery powolán byl. Tam bude gednati s Srby a jinými Tureckými poddanými křesťského náboženstwj, kterjžby gažto dobrovolnjcy při císařském wogstku službu přiganti chceli; však přitom oni swobodu mají, že buď při Ruském, anebo zase při císařském wogstku službu přiganti mohou. Pan Arcybiskup Stratimirovič ostatně o to se postará, aby ti lidé od duchowních swých k wěrnosti a k horlivé službě napomenuti a probuzeni byli. — W ru chvíli slyšíme, že w této straně v Bělehradu 15 aneb 16 tisíců zbrojného lidu státi má.

Walach na den 17 června takto se píše: Gesili se kdy strašlivé připravky k wálce činily, tedy gisté nyní gsau ty připrawy. Wssedko Ruské a Rakanské wogsto již stoji w poli, a hoto wo gesto buď na nepřátele s ozbrojenau rukau očekáwati, aneb dokonce s hrdinstwau myslj na ně wyraziť. Wogacy již odedne 16 toho mají zase swjg obyčejný polnj plat. Spíže a wálečné potřebnosti wssudy se shromážděgi, a což wogsto w Sedmihradsku posílalo, wssedko sem do Walach co neyspěšněgi táhne, tak že opravdu nemůžem pochybowati, aby nowá wálka newznikla. Turckj wyslancy w Čislowském sbroz

máždění posléz tak vysokomyslní a hrdí byli, že nejen od našeho dwora dosti mírné výmjinky docela zawrhli, ale také nabízení wálečných autrat žádali. (Nabízení autrat pozůstávalo w tom, gaž sine předessle w známost wwedli, aby jim náš dwůr Banátu postaupil.)

3 Charwát zpráwy psané na den 18 čerwna, tak gaž ze wšech giných stran, napočád o wálečných přípravách wyprawugi. Řeka Sáwa westřz lidem bogowným a děly osazena gest. Turcy welni sylně se shromaždugi w Derwenty w Bosyni, a přes řeku na naše powoláwagi, že nynj čas přichází, kdezto se zase o wybogowání pewnosti hradišty a Nowýho pokusyti mohau. Na důkaz své zmužilosti na Derwentě mnoho sudů prachu z moždírů a kusů zbůh: darma wystřilegi. Ostatně, gaž se z pohybowání nepřátel znamenati může, omi w prawdě nepřátelstwy proti našim gednati poručeno míti musęgi.

3 Bidné 2 čerwence. Od poslednjho přiběhu, genž se na den 12 čerwna mezy našimi a Turky stal, není wic slyšeti, aby se Turcy gažeho nepřátelstwa proti našim byli dopustili. Skrze to wůbec se saudi, že gednání o pokog obznoweno gest pomocí a vsylim Panu Minystrů prostředkugjých dworů. Gaž ostatně slyšime, w těchto dnech od nejwýššho Pana Bancljře Knjžete Bawnice poslednj wyřknutj zašáno gest swoobodněmu Panu Herbertowi do Buzarestu, s tím poručením, aby ge shromáždění Minystrówé svým dworům w známost wwedli. Podlé tohoto posléz dnjho wyřčení náš Rakauský dwůr na tom stoji, y od toho nejstaupj, aby mu

Turcy pewnosti Orsowy, gaž y dilu Charwát při řece Vně postaupili, a to syce z té přiciny, poněwadž se Turcy giž před wálkau k tomu byli zawázali, a druhé protože náš cýsařský dwůr hranice své před nepřátelstwy w pády w bezpečené míti chce. (Čto gista a prawdívá zpráwa dáwa nám k wyrozumění, že zase po mnoha tyhodných teprw něco o ěistowském anebo Buzarestském shromáždění vlyšime, leč žeby w to swěmyslnost a twrdosignost Turků wtročila.)

(W gistém weřeyném listu prawj se, že Rusowé nedaleko Brailly od Turků přepadnutí byli, w kterěz přihodě asy 500 mužů ztratili.) Potwrzení této zpráwy z giných listů očekáwáme.

3 Konstantynopole 1 máge. Turcy nynj předce té naděge gsau, že Anglické wálečné lodj na černé moře připlynau; wšak ale maudřegši prawęgi, že Angličané toho dowesti wstawu negsaw, a pokud tu cestu před sebe wezmanu, že jim lito bude, poněwadž nejwětšich těžkostj pocytęgi, když budau chřiti své lodj potřebnau potravau opatřiti. — Turecké lodstwo pod zpráwau Kapitána Bassy gest syce k odplynutí přiboroweno, y také lidem opatřeno, wšak ale ten lid gest chatrný a na moři nezkušeny, a wětšim dílem mocý k tomu dohnany. Malé lodj, kterěz nedaleko anžlabj pozstarowy gsau, magj o Ruských lodich zpráwu přinesti, než po tu chvíli ničeho wyzwědět nemohly. O Algirských pomocných lodich, kterěz (prý) giž mezy Dardanelly gsau, také po tu dobu ničeho nelyšime.